

Sven Nordqvist

SAMYŠIS DARŽE

Versta iš
Sven Nordqvist
KACKEL I GRÖNSAKSLANDET
Opal, Stockholm, 1990

ISBN 978-609-441-045-1

Bibliografinė informacija pateikiama Lietuvos integralios
bibliotekų informacinės sistemos
(LIBIS) portale ibiblioteka.lt

Trečiasis leidimas

© Tekstas ir iliustracijos, Sven Nordqvist, 1990

Pirmą kartą išleido *Bokförlaget Opal AB*, Sweden

© Vertimas į lietuvių kalbą, Alma Braškytė, 2005

© Leidykla „Nieko rimto“, 2024

Sven Nordqvist

SAMYŠIS DARŽE

Iš švedų kalbos vertė Alma Braškytė

Iliustracijos autoriaus

Vilnius
2024

Buvo gražus pavasario rytas. Kiekviename krūme giedojo paukščiai, lapai ir žolės stiebėsi į viršų, kur pažiūrėsi, visur skraidžiojo, ropinėjo ir darbavosi maži vabalėliai, ir oras buvo pilnas po žiemos atkutusios gyvybės keliamo gaudesio – švelnaus dūzgimo, šnarėjimo ir čiulbėjimo.

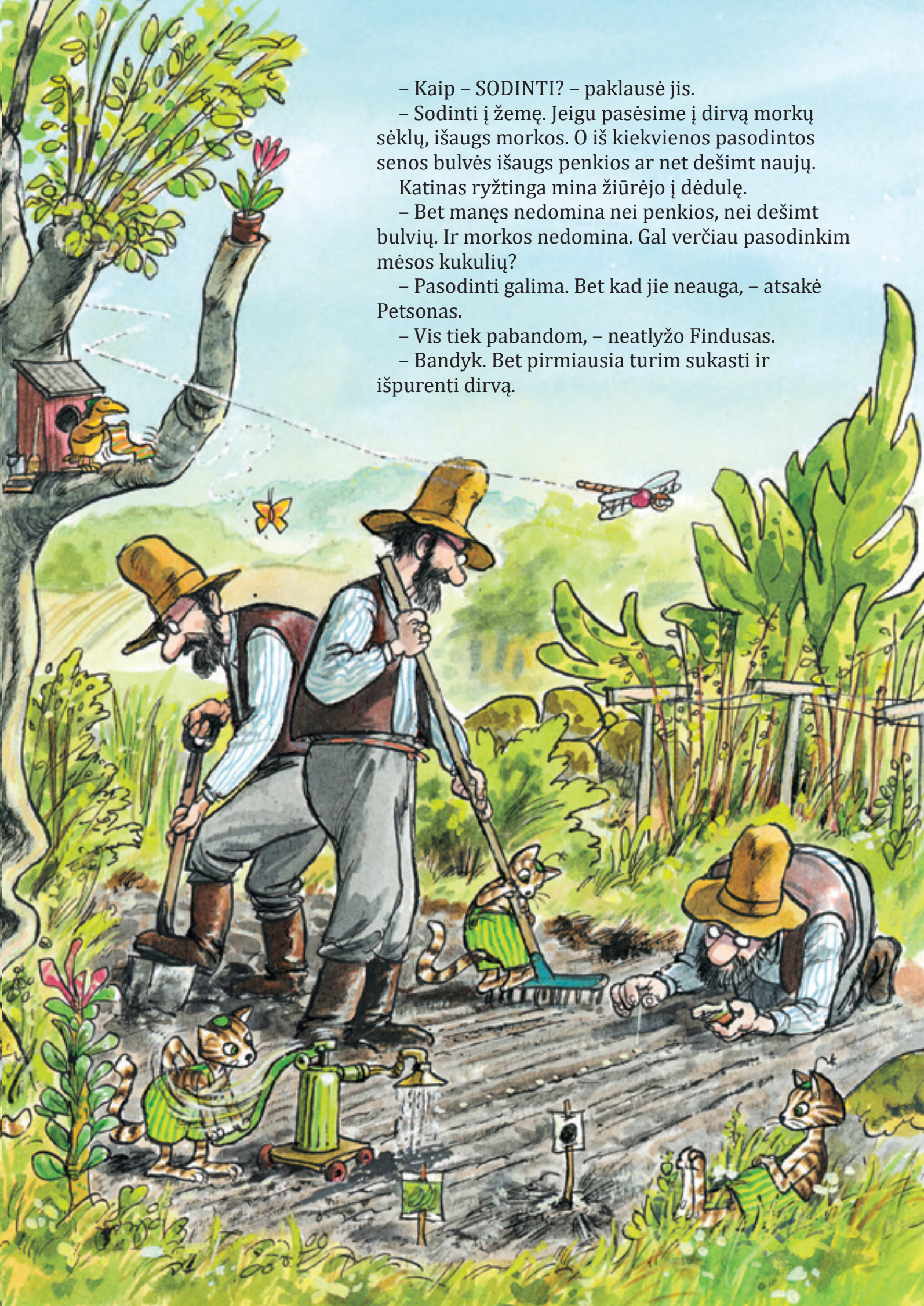
Dėdulė Petsonas stovėjo darže žiūrinėdamas ir čiupinėdamas žemę.

– Jau laikas, – pareiškė. – Šiandien galima sėti daržoves ir sodinti bulves.

Katinas Findusas bėginėjo aplink ir vaikėsi vabalus.

– Kaip – SODINTI? – paklausė jis.
– Sodinti į žemę. Jeigu pasėsime į dirvą morkų sėklų, išaugs morkos. O iš kiekvienos pasodintos senos bulvės išaugs penkios ar net dešimt naujų.
Katinas ryžtinga mina žiūrėjo į dėdulę.
– Bet manęs nedomina nei penkios, nei dešimt bulvių. Ir morkos nedomina. Gal verčiau pasodinkim mėsos kukulių?
– Pasodinti galima. Bet kad jie neauga, – atsakė Petsonas.
– Vis tiek pabandom, – neatlyžo Findusas.
– Bandyk. Bet pirmiausia turim sukasti ir išpurenti dirvą.

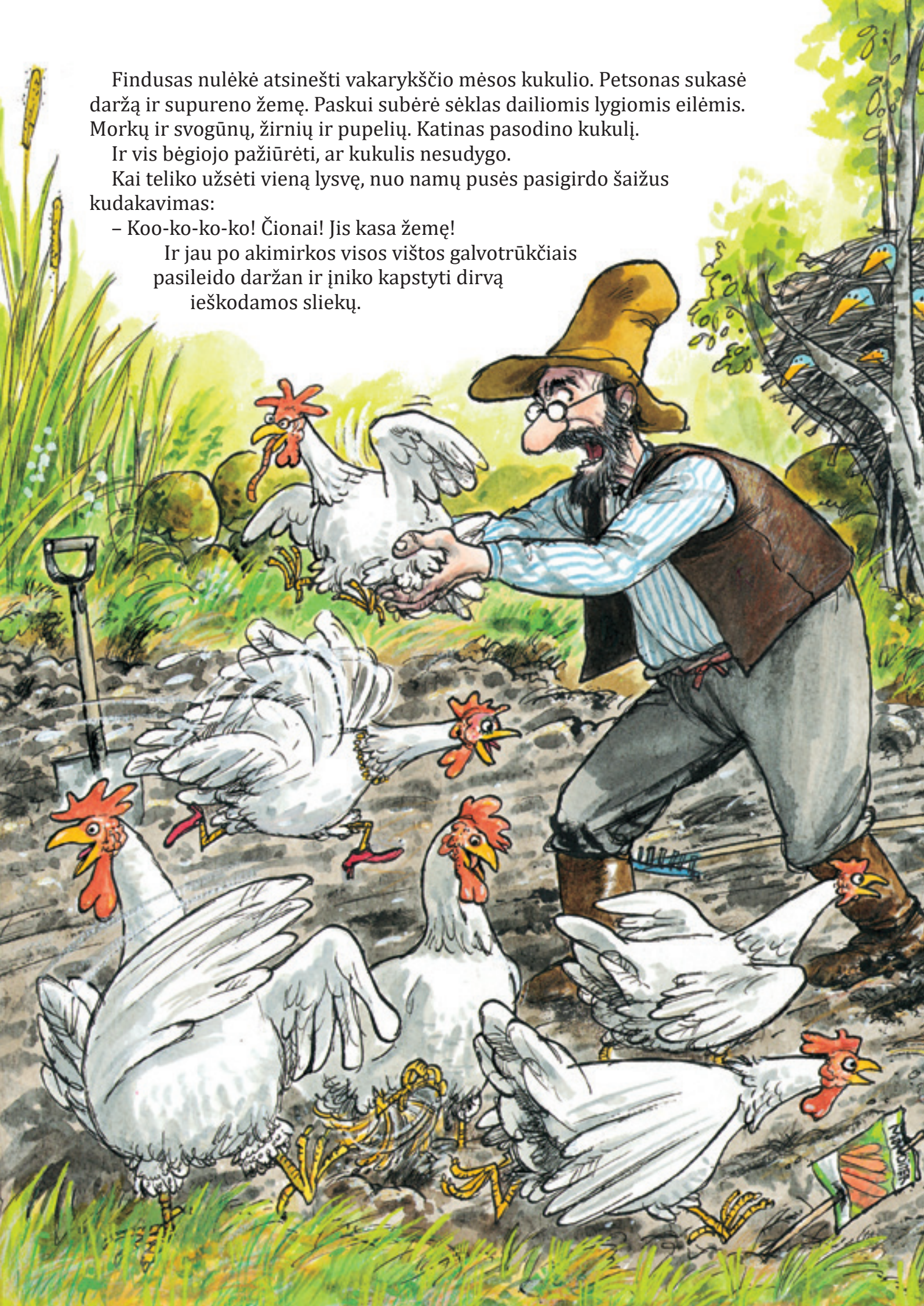
Findusas nulėkė atsinešti vakarykščio mėsos kukulio. Petsonas sukasė daržą ir supureno žemę. Paskui subėrė sėklas dailiomis lygiomis eilėmis. Morkų ir svogūnų, žirnių ir pupelių. Katinas pasodino kukulį.

Ir vis bėgiojo pažiūrėti, ar kukulis nesudygo.

Kai teliko užsėti vieną lysvę, nuo namų pusės pasigirdo šaižus kudakavimas:

– Koo-ko-ko-ko! Čionai! Jis kasa žemę!

Ir jau po akimirkos visos vištos galvotrūkčiais pasileido daržan ir ėniko kapstyti dirvą ieškodamos sliėkų.

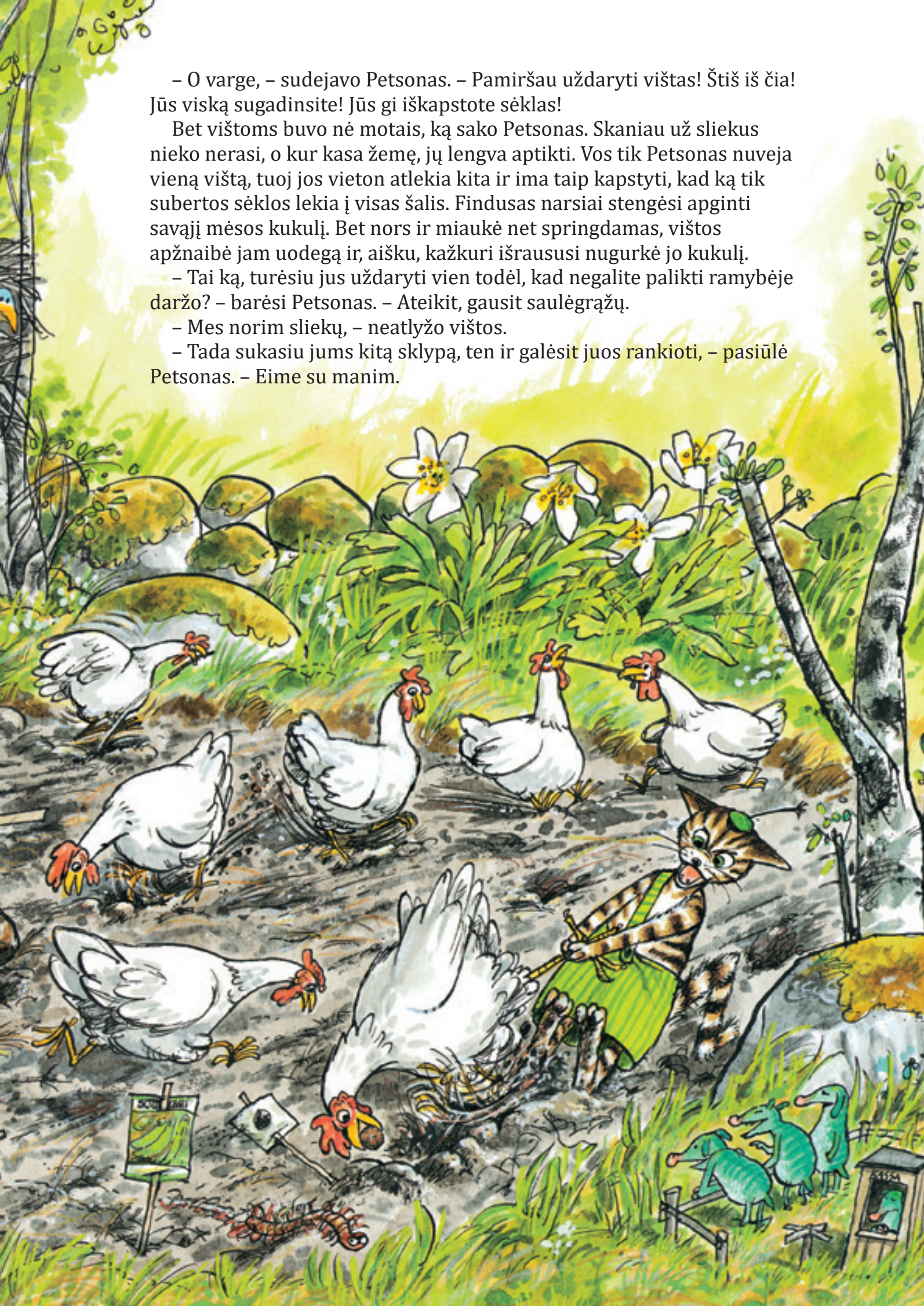
– O varge, – sudejavo Petsonas. – Pampiršau uždaryti vištas! Štiš iš čia! Jūs viską sugadinsite! Jūs gi iškapstote sėklas!

Bet vištoms buvo nė motais, ką sako Petsonas. Skaniau už sliokus nieko nerasi, o kur kasa žemę, jų lengva aptikti. Vos tik Petsonas nuveja vieną vištą, tuoj jos vieton atleikia kita ir ima taip kapstyti, kad ką tik subertos sėklos lekia į visas šalis. Findusas narsiai stengėsi apginti savąjį mėsos kukulį. Bet nors ir miaukė net springdamas, vištos apžnaibė jam uodegą ir, aišku, kažkuri išraususi nugurkė jo kukulį.

– Tai ką, turėsiu jus uždaryti vien todėl, kad negalite palikti ramybės daržo? – barėsi Petsonas. – Ateikit, gausit saulėgražų.

– Mes norim sliukų, – neatlyžo vištos.

– Tada sukasiu jums kitą sklypą, ten ir galėsit juos rankioti, – pasiūlė Petsonas. – Eime su manim.

Petsonas nuėjo į gardą ir iškasė tenai griovelį. Vištos laukė už tvoros.

– Ten neliko nė vieno slieko. Mes jau visus sulesëm, – pareiškė Raibutė, vyriausioji višta. Nuo jos čia viskas priklausė.

– Ką jūs, – tikino Petsonas, – sliekių čia iki valiai. Ateikit ir pačios pamatysit.

– Jeigu mes paklausysim, tu mus uždarysi garde, kad nebegalėtume išeiti, – atšovė Raibutė.

Petsonas tylėjo, nes kaip tik taip ir buvo sumanęs.

– Nee, nebūtinai, – spyrėsi jis šiek tiek dvejodamas.

Tada Findusas suspiegė kiek išgali:

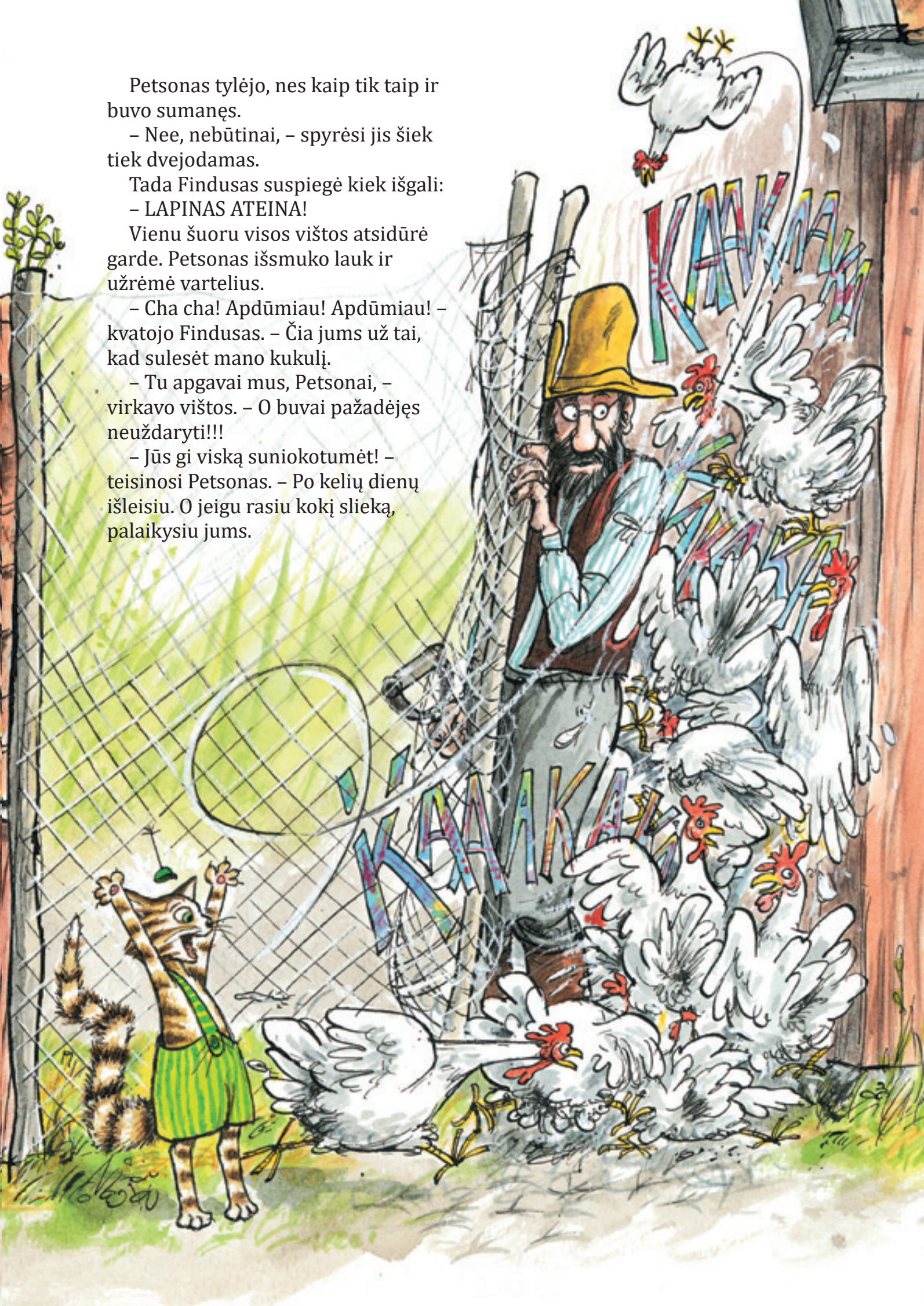
– LAPINAS ATEINA!

Vienu šuoru visos vištos atsidūrė garde. Petsonas išsmuko lauk ir užrėmė vartelius.

– Cha cha! Apdūmiau! Apdūmiau! – kvatojo Findusas. – Čia jums už tai, kad sulesėt mano kukulį.

– Tu apgavai mus, Petsonai, – virkavo vištos. – O buvai pažadėjęs neuždaryti!!!

– Jūs gi viską suniokotumėt! – teisinosi Petsonas. – Po kelių dienų išleisiu. O jeigu rasiu kokį slieką, palaikysiu jums.

Petsonas grįžo į daržą. Katinas atskuodė pirma jo. Abu gailiai žiūrėjo į nusiaubtą sklypą.

– Nelemtos vištos, – rūstavo dėdulė. – Visas darbas niekais nuėjo. Vėl viską daryk iš naujo.

– Ir mano kukulis, tas irgi niekais nuėjo. Jį surijo. Jo ne-bė-ra.

Petsonas iš naujo užsėjo lysves daržovių sėklomis, o Findusui teko pasodinti naują mėsos kukulį. Dėl visa ko aptvėrė jį tvirta tvora.

Tada atėjo metas bulvių laukui. Dėdulė išarė vagas, o katinas pasodino bulves. Seniokui tai buvo nelengvas darbas. Kai užbaigė, nugarą maudė kaip reikiant.

– Na, štai, – atsipūtė Petsonas. – Gera, kai viskas baigta. Beliko palaistyti ir laukti.

– Tu gali laistyti, o aš lauksiu, – pritarė Findusas.

Iš pat ankstaus ryto Findusas atlėkė tikrinti, ar neišaugo mėsos kukulis. Neišaugo. Priešingai. JIS BUVO DINGĘS! Liko tuščia duobutė. Be to, kažkas išmindžiojo puikiasias daržovių lysves.

O dar šurpiau atrodė bulvių laukas. Viskas buvo išvartyta, aplink žiojėjo duobės ir bulvių jose NE-BE-BU-VO!

Findusas pardūmė namo.

– Kelkis, Petsonai! Mano kukulis dingo ir bulvių nelikę nė vienoje duobelėje!

– Ką tu sakai, katine? Nė vienoje duobelėje neliko bulvių?

Petsonas išskuodė lauk. Katinas lėkė pirmas.

– Ką, po šimts pypkių, šitai reiškia? – sudejavo Petsonas, išvydęs bulvių lauką. – Kas tai padarė? Vištos juk uždarytos... KĄ? TAIGI VIŠTOS NEUŽDARYTOS!

Ei, jūūūs! Kaip jūs išlindote lauk?

Trys vištos išsigandusios spoksojo iš už medžio.

Pamačiusios, kad Petsonas jas pastebėjo, pasileido

tekimos tiesiausiu keliu į vištidę, o dėdulė bėgo iš

paskos. Kai atidarė vištidės duris, visas vištas aptiko savo vietose.

– Ar jau galime išeiti? – paklausė viena.
– Išeiti? Jūs juk jau buvot išėjusios ir
nusiaubėt visą bulvių lauką. Kaip sugebėjote
išsmukti iš vištidės?

– Mes nieko nepadarėm! – Mes buvom
čia kiaurą naktį. – Aš miegojau. – Aš dėjau
kiaušinius. – Aš irgi. – Mes nieko
nusiaubėm! – sukudakavo vištos.

– Ne ne, kaipgi, – niršo Petsonas. – Tai
Gustavsonas atėjo ir iškapstė bulves.

– Petsonai, Petsonai, – pertraukė jį Findusas.
Jis užšoko dėdulei ant peties ir pastukseno
bulvės pusele jam į kaktą. – Čia ne jos. Žiūrėk!
Čia tas, kas apkramtė bulves. Vištos juk nelesa
bulvių.

– Nee, – patvirtino visos vištos, – mes
nelesam bulvių.

– Dar ir kaip lesat, – sutriko Petsonas.

– Bet nekramto, – užginčijo Findusas. – Na, pažiūrėk, kimšta didžiausiais kąsniais. Be to, dirvoje palikti pėdsakai. Tikrai ne vištų. Ne vištų pėdsakai.

– Ne vištų pėdsakai, – suprunksė Petsonas. – Norėčiau tikėti.

– Mes irgi norime tikėti, kad ne vištų pėdsakai, – sukudakavo vištos ir vorele išskubėjo pro duris bulvių laukan.

Petsonas atkurnėjo paskutinis. Findusas jau stovėjo apsuptas vištų pulko ir kruopščiai tyrinėjo pėdsakus lygindamas juos su savaisiais.

– Matai, Petsonai, – paaiškino Raibutė, – čia ne mes, čia karvė.

– Ne, ožka, – nesutiko kita višta.

– Briedis.

– O gal kokia varlė?

– O gal Gustavsonas?

– Ne, aš žinau, kas tai, – pasakė Petsonas ryžtingai. – Tai...

